

Literatūra • menas • mokslas

DRAUGAS — šeštadieninis priedas

2003 m. sausio 4 d.

Nr. 2 (1)

Saturday supplement January 4, 2003

No. 2 (1)

Lietuvos užsienio politika ir diplomatas B. K. Balutis

Aldona Gaigalaitė

Nedaug istorijos procese aktyviai dalyvavusių asmenybių, neprašius nei pusei amžiaus nuo jų mirties, susilaukia dviejų monografių ir daugybės straipsnių, kur visapusiškai aptariamas jų neuitas gyvenimo kelias, veikla savo tautos labui. Nepriklausomos Lietuvos politinių veikėjų tarpe tokius žmones galima suskaičiuoti ant vienos rankos pirštų. Ir tai buvę tautinio atgimimo žadintojai, prezidentai A. Smetona, K. Grinius ir kiti. Greta jų didelio dėmesio susilaukė Lietuvos diplomatas, atlikęs ne ministro, bet vadovaujančias, kiek žemesnes pareigas Lietuvos užsienio ministerijoje, Bronius Kazys Balutis. Pirmoji jam skirta atskira monografija pasirodė JAV 1951 m., dar politikui esant gyvam (*Bronius Kazys Balutis*). Jo Gyvenimas ir Darbai. Spaudai parengė Vytautas Širvydas. Išleido J. J. Bachunas. Sodis. Michigan 1951). Tai daugiau publicistinis autobiografinis veikalas, kuris šiandien jau sunkiai prieinamas skaitytojui, ypač Lietuvoje.

2002 metais Lietuvos diplomatai ir lietuvių visuomenės veikėjai didelės apimties monografiją paskyrė istorikas dr. J. Skirius (*Juozas Skirius. Lietuvių visuomenininkas ir diplomatas Bronius Kazys Balutis (1880-1967)*). Tėvynei paaukotas gyvenimas. Vaga, Vilnius). Pastaroji knyga didelės, apimties, daugiau kaip 800 puslapių. Joje B. K. Balučio raštų straipsnių bibliografijos sąrašas, skelbtų apie jį iki mirties bei po jos kitų autorių straipsnių, kai kurie svarbesni B. K. Balučio parengti Lietuvos užsienio politikos esminiais klausimais dokumentai. Paskelbtos įdomesnės B. K. Balučio mintys. Daug iliustracijų bei kitų dokumentų.

Aptariamos knygos autorius istorikas, kuris domisi nepriklausomos Lietuvos užsienio politika, ypač santykiais Lietuvos valstybės su JAV. Jis yra paskelbęs ta tematika monografių bei daug straipsnių Lietuvos ir JAV spaudoje. Šioje knygoje dr. Juozas Skirius taip pat du didelių skyrius, iš knygoje esančių septynių, paskyrė B. K. Balučio gyvenimui ir veiklai. Pirmojoje dalyje aptariamas B. K. Balučio gyvenimas ir jo veikla Amerikoje 1905-1919 metais. Tuo metu, bėgdamas nuo galimos mirties Rusų — japonų karo fronte, jaunas caro armijos puskarininkas ieškojo prieglobsčio toje laisvės idėjomis pagarsėjusioje šalyje, kurioje glaudėsi nemažai, nuo carizmo administracijos represijų ir negandų, pabėgusių lietuvių.

JAV B. K. Balutis, be to, kad studijavo Valparaiso universitete, anksti įsijungė į lietuvių visuomeninį gyvenimą, čia subrendo kaip politikas ir diplomatas. Jo charakterio ir sumanuso diplomatinio lankstumo pirmieji bruožai bei

veikla išryškėjo, organizuojant ir leidžiant lietuvių knygas bei spaudą, organizuojant aukų Lietuvai rinkimą, atliekant kitą darbą išeivijos organizacijose. Taip jis kurį laiką redagavo savaitraštį *Lietuva*, kuriame propagavo lietuvių išeivių, išsiskirusių po atskiras politines partijas bei sroves vienybės idėjas. 1909-1910 m. organizavo Vinco Kudirkos raštų leidimą Amerikoje. Tai buvo sunkus ir atsakingas darbas, pareikalavęs daug kruopštumo ir dėmesio. Kudirka savo patriotiniais eilėrašiais ir satyrinėmis apsakomis prabilo ne tik į JAV, bet ir į Lietuvos žmonių širdis, žadindamas tėvynės meilę ir pasiaukojimą jai. Greta to, B. K. Balutis, kaip specialistas matininkas, užsidirbo pragyvenimą vienoje amerikiečių kartografinėje firmoje ir, naudodamasis turimomis galimybėmis, pradėjo sudarinėti Lietuvos žemėlapi. Baigti jo nesuspėjo, bet surinko didelę medžiagą ir paruošė kai kurių regionų schemas.

Lietuvių visuomenininkas ir diplomatas

BRONIUS KAZYS BALUTIS

Daug nuveikė B. K. Balutis JAV organizuodamas aukų skurstantiems lietuviams ir Lietuvos tautinio atgimimo bei nepriklausomybės atkūrimo darbams remti. Šioje veikloje tenka prisiminti vieną simbolinį epizodą. Paskelbus Lietuvai nepriklausomybę, Amerikos lietuvių tarpe kilo sumanymas ką nors padovanoti atgimusiai tėvynei. Nutarta nuliūdinti laisvės varpą. Tam buvo surinktos lėšos ir imta ieškoti atitinkamos simbolikos. Greta Vycio ženklų ir dovanotojų parašo bei datos buvo įrašytas B. K. Balučio sukurtas ketureilis, ilgai deklamuotas ir tapęs populiariu priesaku lietuviams visų okupaciją bei priespaudą metais:

*O! Skambink per amžius
Vaikams Lietuvai,
Tas nevertas laisvės,
Kas negina jos!*

Pagrindinį ir didžiausią akcentą, aprašydamas B. K. Balučio gyvenimą bei veiklą iki 1919 m. JAV, J. Skirius teikia jo pastangoms stiprinti Amerikoje gyvenančių lietuvių vienybę, kurios svarbiausias tikslas — Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas. Tuo metu JAV gyvenę tėvynainiai buvo paveikti įvairių Amerikoje

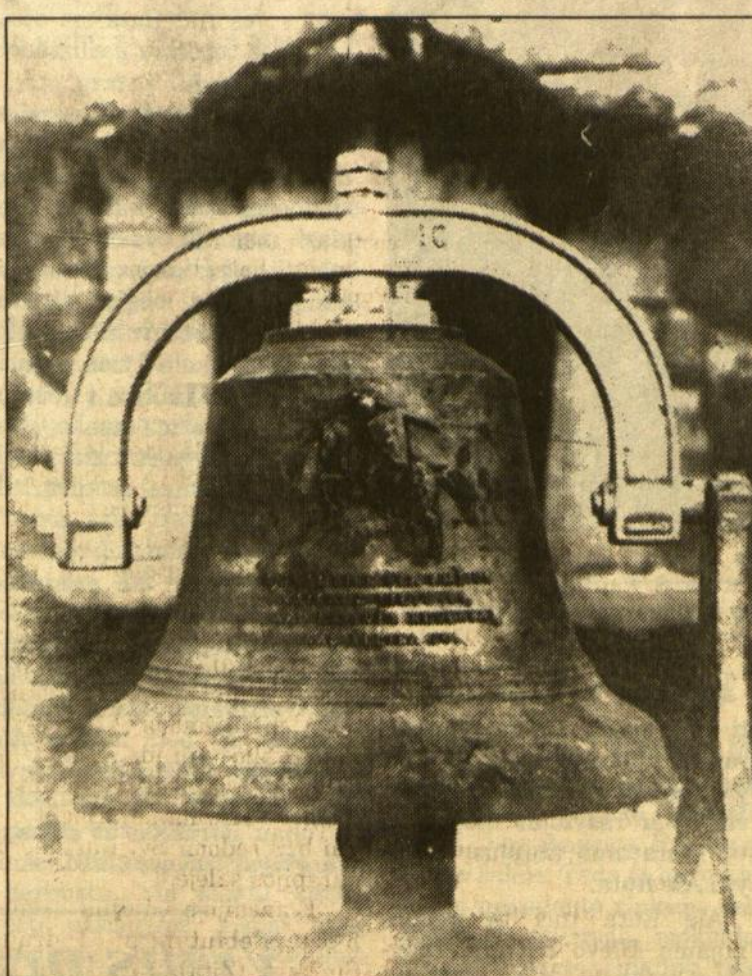
paplitusių politinių idėjų ir jų pažiūros labai skyrėsi, nuo pačių kairiųjų socialistų, iš kurių greitai išsivystė komunistai, iki dešiniųjų tautinių ir katalikiškų politinių srovių. B. K. Balutis siekė suburti lietuvius į vieną politinį centrą, kad jie geriau galėtų pasitarnauti savo tėvynei, jos valstybingumo bei nepriklausomybės atkūrimui. Knygoje J. Skirius pastebi jau tada išryškėjusius B. K. Balučio didelius diplomatinis sugebėjimus, jo pakantumą kitų nuomonei ir taktišką lankstumą pateikiant savąją nuostatą. Tie sugebėjimai atvedė ne tik į vadovaujančius Amerikos lietuvių organizacijų postus, bet, svarbiausia, į jaunos Lietuvos Respublikos diplomatinę tarnybą.

Pirmieji B. K. Balučio diplomatinės tarnybos žingsniai prasidėjo 1919 m. Paryžiaus taikos konferencijoje. Į ją buvo pasiųstas kaip JAV lietuvių atstovas. Iš Paryžiaus jam tiesus kelias atsivėrė į Lietuvos užsienio reikalų ministeriją, kur taip reikėjo išsilavinusių inteligentų.

Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje B. K. Balutis dirbo daugiau kaip 10 m. Iš pradžių buvo įjungiamas į įvairias komisijas bei misijas, kurios vykdė derybas dėl karo paliuobų ar sienų su kaimynais nustatymo. Gynė Lietuvos sienų klausimą derybose su latviais. Dalyvavo pasirašant Suvalkų sutartį, kurią greitai lenkai sulaužė.

Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje Balutis kilo karjeros laiptais, išaugdamas iki Politikos departamento direktoriaus ir ministerijos generalinio sekretoriaus, t.y. pirmojo žmogaus po ministro. Šiame B. K. Balučio veiklos bare J. Skirius akcentuoja diplomato pagrindinį bruožą — diplomatinį lankstumą. Jį politikui teko parodyti Lietuvos Respublikos kūrimosi pirmaisiais metais, siekiant Lietuvos tarptautinio pripažinimo, valstybės teritorijos bei sienų apibrėžimo. Vėliau buvo įtempti Lietuvos santykiai su Lenkija dėl Lietuvos sostinės Vilniaus užgrobumo ir su Vokietija, atsiėmus Lietuvai Klaipėdos kraštą.

Greta to, autorius atskleidžia diplomato taktišką sugebėjimą sėkmingai dirbti prie Lietuvos valstybės valdžios vairo esant įvairioms politinėms partijoms — katalikams, socialdemokratams, liaudininkams pagaliau tautininkams įvedus asmeninio pobūdžio valdžią. Kaip pažymi autorius, B. K. Balučiu, kur jis begyveno ir kokias pareigas beatliko, svarbiausia buvo tėvynės Lietuvos interesai. Jau vėliau, 1946.04.17 laiške iš Londono, rašytame M. Krupavičiui šią savo nuostatą B. K. Balutis nusakė tokiais žodžiais: „Kol partija, kokia ji bebūtų tarnauja valstybei — gerai; kaip tik ji pradeda manyti, kad valstybė privalo lygtarnauti partijai — ji, mano

Lietuvos Laisvės varpas, kuriame įrašytas B. K. Balučio sukurtas ketureilis: „O! Skambink per amžius! Vaikams Lietuvai.“

nusimanymu, tampa parazitais [...] Mano politinė evangelija buvo ir yra, kad joks atskaitingas pareigūnas neprivalo Lietuvos piliečių, savo pareigas eidamas, rąžuoti partijos misiją [...] Tegul visos partijos geriau skradžiai žemę prasminga, kol Tėvynė nėra atgavusi savo laisvės. Tokiais laikais, kaip dabartiniai yra vietos tik vienai partijai — Lietuviai partijai“ (p. 772).

Antrą kartą didysis Lietuvos diplomatas atsidūrė Amerikoje 1928 m. Jis buvo užsienio reikalų ministro A. Voldemaro paskirtas atstovauti Lietuvos valstybei JAV. Lietuvos nepaprastu atstovu ir įgaliotu ministru B. K. Balutis dirbo JAV iki 1933 metų.

Tą jo gyvenimo laikotarpį knygos autorius pavadino „Tremtis Amerikon 1928-1933 metais“. Sakytum, gal perdetai neigiamai vertinamas Lietuvos užsienio reikalų ministro prof. A. Voldemaro žingsnis paskirti B. K. Balutį į Ameriką. Tą paskyrimą pats J. Skirius motyvuoja valstybės interesais, o ne vien tautininkų pastangomis nustumti kiek toliau nuo savęs didelį diplomata. O tos valstybinės svarbos priežastys buvo: pagerinti po valstybinio perversmo santykius su JAV lietuviams, sutelkti juos bendrai veiklai Lietuvos gerovei, pajungti Lietuvai labai emigravusių iš Lietuvos žydų interesus, o taip pat aktyviau spręsti finansines bei kitas problemas su JAV vyriausybe. Ir šiame skyriuje vėl knygos autorius atskleidžia politiko naujoviškumą, sumatumą, ieškant naujų bendradarbiavimo formų bei metodų, kurie padėtų Lietuvos valstybei tvirtėti. Jis sustiprino ne tik ekonominius ir politinius santykius su JAV vyriausybe įstaigomis, bet svarbiausia emigrantų lietuvių po valstybės perversmo susilpnėjusius ryšius su Lietuva. Jis plėtė amerikiečių ekskursijas į gimtinę, skatino investicijas į Lietuvos ūkį ir pan.

Dr. J. Skirius kiek idealizuoja JAV politiką jaunos Lietuvos valstybės atžvilgiu,

ypač jos kūrimosi laikotarpiu, giliau neatskleisdamas jos paieskų, kam ši, po Pirmojo pasaulinio karo besikurianti, teritorinį junginį atiduoti valdyti — Lenkijai ar Rusijai. Jis didžiai akcentuoja Lietuvos pripažinimą 1922 m. *de facto* ir *de jure*, kuris, deja, buvo labai uždelstas. Autorius apeina ir kitus faktus, kurie nepagerino Lietuvos, sunkiai su visais savo kaimynais kovojančios dėl tautos laisvės, ekonominės bei karinės, nekalbant apie politinę, padėties. Manau, kad šie faktai būtų plačiau atskleidę Lietuvos diplomatų tarptautinių politinių klausimų sprendimo sudėtingumus ir supažindinę su jų pasiekimais.

Norėčiau tik atkreipti dėmesį į tai, jog knygos autorius, plačiai atskleidęs B. K. Balučio kaip tarptautinės teisės žinovo, Lietuvos atstovo JAV bei Didžiojoje Britanijoje veiklą, trečdalią knygos paskyrė jo pasiaukojamam darbui dėl tėvynės laisvės, Lietuvą okupavus Sovietų Sąjungai. Tie paskutiniai du monografijos skyriai pirmą kartą lietuvių literatūroje taip plačiai ir nuosekliai atskleidžia Lietuvos pasiuntinybės statusą po krašto okupacijos bei aneksijos Didžiojoje Britanijoje ir B. K. Balučio diplomatinę veiklą dėl diplomatinio statuso išlaikymo. Po sovietinės okupacijos jis tarptautiniu mastu Vakarų Europos ir Amerikos politikos vadovams įrodinėjo aneksijos neteisėtumą. Daug pastangų dėjo trukdydamas sovietams užgrobti Lietuvos pasiuntinybę Londone ir Didžiojoje Britanijoje deponuotą Lietuvos aukšą. Šioje veikloje jis parodė visą savo diplomatinį sugebėjimą bei lankstumą.

Kartu B. K. Balutis neužmiršo nuo antrosios sovietų okupacijos sunkioje padėtyje Vokietijoje atsidūrusių pabėgėlių iš Lietuvos. Jis pats lankėsi jų stovyklose, pradėjo ruošti likusius be dokumentų jų asmenybę pažymintius pasus, Anglijos vyriausybės įstaigose rūpinosi, kad jie būtų įsileisti į Didžiąją Britaniją

bei jos kolonijas. Kol lietuvių emigrantus įsileido JAV, nemažai jų įsikūrė Anglijoje, Austrijoje ir kitur. Iki 1949 m. pradžios iš britų zonos Vokietijoje išvyko daugiau kaip 10,000 lietuvių. Pats atstovas rūpinosi, kad jie būtų vietos lietuvių organizacijų dėmesingai sutikti, kad jiems Anglijoje būtų sudarytos minimaliai patogesnės gyvenimo sąlygos, nenutrūktų ryšiai su čia anksčiau įsikūrusiais lietuviams.

Diplomatinę veiklą B. K. Balučiu, kartu su S. Lozoraičiu bei kitais savo atstovaujamose šalyse likusiais Lietuvos okupacijos nepripažįstančiais pasiuntiniais, teko pokario metais plėsti patių emigrantų iš Lietuvos tarpe. Emigravę Lietuvos valstybės ir politinių partijų veikėjai ėmėsi iniciatyvos, per savo organizacijas VLIKą ir kitas, suimti į savo rankas vadovavimą Lietuvos išlaisvinimo veiklai. Jie ieškojo būdų bei priemonių kaip ir kam kraštui atstovauti užsienyje. Emigracijoje gyveno Respublikos prezidentas A. Smetona, todėl atrodė, kad apie jį turėjo telktis visos kitos organizacijos. Be to, jie buvo paskyrę Lietuvai atstovauti ir jos interesus po okupacijos ginti bei valstybingumą testuoti diplomatijos šefu pasiuntinį Italijoje S. Lozoraitį. Naujieji emigrantai tokio paskyrimo nenorėjo pripažinti. Gimė naujos organizacijos, kilo nauji vadai. B. K. Balutis tokioje situacijoje

siekė suderinti Lietuvos diplomatinės tarnybos užsienyje ir Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIKo) nesutarimus dėl pirmenybiškumo, atstovaujant Lietuvos interesams emigracijoje. Jo iniciatyva buvo kviečiami bendri pasitarimai, tačiau jie bent kiek apčiuopiausnių rezultatų neatnešė, kaip teigia knygos autorius, atsidūręs tarp lietuvių orga-

nizacijų vadovų ambicijų ir pirmumų, jis neįstengė savo patriotiniu pavyzdžiu ir lankstia diplomatija pasiekti to, ko labiausiai norėjo. Liko kiek iš mados išėjusiu diplomatu, perdėtai atsargiu ir nepasitikinčiu. (p. 642-641).

Dr. J. Skirius knyga skirta vienam žmogui diplomatai B. K. Balučiu, tačiau autorius aprašydamas jo veiklą daugiau kaip 60 metų lietuvių ir Lietuvos labui, pasiremdamas archyviniais bei kitais dokumentais, kartu plačiai atskleidė tą istorinį foną, teisinį bei kitais savo atstovaujamose šalyse likusiais Lietuvos okupacijos nepripažįstančiais pasiuntiniais, teko pokario metais plėsti patių emigrantų iš Lietuvos tarpe. Emigravę Lietuvos valstybės ir politinių partijų veikėjai ėmėsi iniciatyvos, per savo organizacijas VLIKą ir kitas, suimti į savo rankas vadovavimą Lietuvos išlaisvinimo veiklai. Jie ieškojo būdų bei priemonių kaip ir kam kraštui atstovauti užsienyje. Emigracijoje gyveno Respublikos prezidentas A. Smetona, todėl atrodė, kad apie jį turėjo telktis visos kitos organizacijos. Be to, jie buvo paskyrę Lietuvai atstovauti ir jos interesus po okupacijos ginti bei valstybingumą testuoti diplomatijos šefu pasiuntinį Italijoje S. Lozoraitį. Naujieji emigrantai tokio paskyrimo nenorėjo pripažinti. Gimė naujos organizacijos, kilo nauji vadai. B. K. Balutis tokioje situacijoje

siekė suderinti Lietuvos diplomatinės tarnybos užsienyje ir Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIKo) nesutarimus dėl pirmenybiškumo, atstovaujant Lietuvos interesams emigracijoje. Jo iniciatyva buvo kviečiami bendri pasitarimai, tačiau jie bent kiek apčiuopiausnių rezultatų neatnešė, kaip teigia knygos autorius, atsidūręs tarp lietuvių orga-

Veiklas parašytas palyginti sklandžia kalba, lengvu stiliumi, nepersunktas sunkia „diplomatinė“ terminologija, todėl yra prieinamas plačiam skaitytojų ratui. Manau, kad jis susilauks dėmesio JAV lietuvių įvairių politinių srovių tarpe. Galbūt iš atskleistų praeities klaidų sudarys galimybes pamąstyti apie šiandieninę situaciją bei dabartinius santykius.

Lietuvos Respublikos ambasada Washington, DC.

Šio šeštadienio priedo puslapiuose:

Lietuvos Respublikos diplomatas B. K. Balutis. — 1 psl.

Popietė su rašyt. Ale Rūta; nuotaikingas vaidinimas — 2 psl.

Apie aktorį Egidijų Stanciką; keramikos paroda. — 3 psl.

Dokumentas, pasmerkęs sovietinį genocidą; N. Jankutės eilėraščiai. — 4 psl.

Popietė su rašytoja Ale Rūta

Literatūros popietės dalyviai, susirinkę į Šv. Kazimiero parapijos salę, praleisti popietę su rašytoja laureate Ale Rūta. Sėdi iš kairės: kun. S. Anužis, K. Milkovaitis, Alė Rūta, S. Pautienienė; stovi: J. Pupius, V. Gedgaudienė, E. Dovydaitytė, R. Dabšys, A. Polikaitis, R. Apeikyte, S. Žemaitaitis, D. Žemaitaitė, B. Seliukas, E. Jarašūnas, V. Vidugiris, A. Žemaitaitis.

Ignas Medziukas

Alė Rūta (Elena Viktorija Nakaitė-Arbiene), gimusi Sankt Peterburge, Rusijoje, su tėvais grįžo į Lietuvą. 1934 m. baigė Rokiškio gimnaziją, 1937 m. — Klaipėdos pedagoginį institutą. Mokytojo. Vilniaus universitete 1942 m. baigė literatūros studijas. Dar gimnazijoje būdama, pajuto literatūrinį pašaukimą. Ir toliau kūrė poeziją ir scenos veikalelius, bendradarbiavo žurnaluose: *Naujoji vaidilutė*, *Naujoji Romuva*, *Ateities spinduliai* ir kt. Už eiliuotą vaidinimą „Žiogas ir skruzdės“ gavo Žiburėlio premiją. 1942 m. kompozitoriui Kuprevičiui parašius muziką, veikalelis daug kartų buvo vaidinamas Jaunimo teatre Kaune.

1944 m. Alė Rūta pasitraukė į Vakarus. Studijas gilino Vienos universitete. 1947 m. persikėlė su šeima į JAV. Gyveno Detroit, MI. Vėliau apsigyveno Santa Monica, prie Pacifiko, CA. Dėstė lietuvių mokyklose. Periodinėje lietuvių išėjimo spaudoje paskelbė daugybę recenzijų ir straipsnių visuomeninio gyvenimo, pedagogikos, literatūros ir kitais klausimais.

Kalifornijoje pasireiškė Alės Rūtos nepaprastas darbštumas ir kūrybingumas. Ji — prozininkė ir poetė, ryškiausiai pasižymėjo beletristika. Jos talentas atsiskleidė romane *Trumpa diena* 1954, už kurį ji gavo premiją. Ir toliau ji gavo keletą premijų už savo kūrybą. Išleidusi apie 30 parašytų kūrinių, Alė Rūta yra produktingiausia rašytoja šioje šalyje. Dėl parašytų veikalų gausos, literatūrinio išraiškos žodžio grožio ir meninės formos ji įrikiuojama į ryškiausių rašytojų gretas.

Rašytoją pagerbiant, literatūros popietė su Ale Rūta įvyko gruodžio 1 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje. Atidarymo žodį taręs, Vytautas Vidugiris pakvietė invokacijai parap. kleboną kun. Stanislovą Anužį, kuris kalbėjo:

„Visagalis Amžinasis Dieve, Lietuvių fronto bičiulių sukviesi, susirinkome į literatūros popietę, kad pabendrautume, Alės Rūtos žodžiais, lyriškai pasikalbėtume su menininkais, keičiančiais mūsų dvasią, budinančiais mūsų sąžines ir krei-piančiais į idealizmą.

Šiandien savo sielas gaivinsime mūsų rašytojos Alės kūrybos šaltiniuose, kurie, pasak, autorės knygų vardų —

Pirmieji svetur savo Margo rašto keliu pradėjo kelti mus po Angelių sparnais į Saulėtekį, ten, kur Žvaigždė viršum girios. Ir nors Žemės šauksmas bei Gyvenimo lašai rodo mums Kelią į kairę, tačiau mes Tarp ilgesio ir tviškės einame Likimo keliu į Priskelimą. O Be Taves, Viešpatie, Trumpa diena ir Skeveldros — Išstumtųjų dalis. Tad tegu Motinos rankos ir mūsų Broliai padeda išlaikyti Priesaiką. Ir mūsų Daigynas tarsi Laiškas jaunystei ar Mėlyno karvelėlio šviesa Teshamba tulumoj.

Tad palaimink, Viešpatie, mūsų garbiąją rašytoją Alė Rūta, kitus menininkus ir visus čia susirinkusius, kad vieniems duotum išminties skleistį gėrį, o kitiems supratimo tai priimti ir tapti dvasiškai turtingesniems.

Laimink Los Angeles Lietuvių fronto bičiulių sambūrį, jos vadovus ir narius, kad jie niekad nepalstų kvietę mus į Literatūros popietes, Politinių studijų savaitgalius bei kitus taip prasmingus renginius ir tuo stiprintų mūsų tautiškumą visus suartindami ir padarydami mus broliais ir seserimis vienos lietuviškos šeimos.

O mirusiems bičiuliams, ypatingai neseniai iškeliavusiam Bernardui Brazdžioniui, nuolatiniam literatūros popietių dalyviui ir šiešai, su-teik, Dieve, amžinąją ramybę išrinktųjų karalystėje.

Ta proga kun. St. Anužis perdavė Algirdo Gustaičio sudarytą *Dailiųjų menų klubo metraštį*, išspausdintą Lietuvių mokslo akademijos.

Apie Alė Rūta ir jos kūrybą kalbėjo redakt. Karolis Milkovaitis: — Sakoma, kad sunku kalbėti apie mažai žinomą žmogų, o pasižymėjusio žmogaus nuopelnai patys už save kalba. Apie tokią iškilą asmenybę man malonu čia kelis žodžius tarti. Ta asmenybė yra tautai gerai žinoma nusipelnusi rašytoja laureatė Alė Rūta. Tik gailios, kad dėl laiko ribotumo negalėsiu pasakyti viską, ką norėčiau.

Jei sutikto tautietio paklaustumėm, kas yra Alė Rūta, dažnai gautumėm trumpą atsakymą — Alė Rūta yra rašytoja. Taip. Bet jos atveju nevisai tikslinga, nes kaip ne kiekvienos knygos tarp viršelių surašytas yra vertas literatūrinio kūrinio vardas, taip ir knygas rašančiųjų literatūriniai sugebėjimai nėra vienodo lygio.

Rašytojus galima suskirstyti į tris pajėgumo kategorijas: rašėvas, kurie galvoja, kad yra rašytojai, rašytojo vardo vertus ir rašytojus didžiūnus — literatūros kūrėjus, kokia yra Alė Rūta.

Alė Rūta turi tą neįkainojamą Dievo dovaną, sakyčiau, pašaukimą literatūrinei kūrybai. Tikrieji rašytojai kūrėjai (kurių yra nedaug) turi sąvyje tą kūrybinę versmę, iš kurios mintys veržiasi ir liejasi ant knygos puslapių. Kitais žodžiais, jie kuria sielos jausmų, vaizduotės bei išminties įtaigauti. Jie, kaip geri aktoriai išjaučia ir vaizduotėje išgyvena savo kūrinių veikėjų polėkius prieš paskleisdami juos ant popieriaus. Čia galėčiau panaudoti mūsų tautos didžiojo poeto Bernardo Brazdžiono posakį. Pagirtas jis kartais mēgdavo atsakyti: „Aš esu tik arfa, kurios stygas paliečia Dievo pirštai“. Ir Alės Rūtos kūrybinės sielos stygas tikriausiai paliečia Dievo pirštai. Todėl jos kūrinių nemiršta „menkavertio kūrinių mirtimi“ tik išėję iš spaus-tuvės, bet dažnai net premijuojami. Alės Rūtos vieta tautos literatūros didžiūnų sąrašė yra kur nors tarp Vinco Krėvės Mickevičiaus ir Tumo Vaižganto bei Mariaus Katiliškio ir Jurgio Jankaus. Istori-rija nustatys jos tikrą vietą, manau, neklystu sakydamas, kad jos kūrybinio darbo dienos dar nepraėjo. Anot Maironio, juk nebeužtvėnsi upės bėgimo...

Koks gi yra Alės Rūtos inasas į tautos literatūros lobyną? Ši išsimokslusis Aukštaitijos duktė iš viso iki šiol yra sukūrusi net 30 įvairaus žanro kūrinių, kurių net septyni buvo apdovanoti premijomis. Nors Alė Rūta pagrindė yra romanistė, bet ir periodikoje ji yra spausdinusi apsakymų ir publicistinių straipsnių; ji taip pat yra dramaturgė, poetė, vertėja. Tai yra didžiulis inasas į tautos kultūros lobyną. Štai, kokių sakyciau, neribotų literatūrinių gabumų yra mūsų Alė Rūta.

Lietuvių Enciklopedijoje buv. Lietuvių rašytojų draugijos pirmininko Benedikto Babrausko plunksna Alės Rūtos kūrybą įvertino šiais žodžiais: „Alės Rūtos veikalo kompozicija yra tiksliai suplanuota. Gražiai vaizduojama gamta, rytų aukštųjų gyvenimas, ūkio darbai; atlaidų, gegužinių, laidotuvių intarpai sudaro puikų Lietuvos papročius vainiką“. Ta Babrausko nuomonė buvo pareikšta, kada en-

ciklopedija buvo dar tik ruošiamą spaudai, seniai. Dabar Alė Rūta yra dar daugiau subrendusi kūrėja, ką patyrė ir pernai, kai šioje salėje buvo jai įteikta Lietuvių rašytojų draugijos premija už romaną *Vargingos tėvynės vaikai*.

Jei kas paklaustų, kas mums yra Alė Rūta, aš atsakydamas turėčiau pasinaudoti šiuo pavyzdžiu.

Aukštą Austro-Vengrijos vadovo — imperatoriaus Pranciškaus Juozapo patikėtinis, sužinojęs, kad valdovas rengiasi pagerbti valsų ir operėčių kūrėją, kompozitorių Jona Štrausą, mėgino imperatorių perkalbėti ir siūlė vietoj Štrauso pakelti vieną pasižymėjusį pulkininką į generolus. Imperatorius atsakė: „Ne. Generolų aš galiu turėti kiek noriu, o Štrausą aš turiu tik vieną“.

Alė Rūta mes taip pat turime tik vieną! Jai priklauso pagarba ir padėka! O mes, losangeliečiai, turime brangybę savo tarpe. Todėl mes ne tik vertiname, gerbiame ir mylime ją, bet, mieloji Alė Rūta, mes didžiujames tavimi!

Toliau ištraukas iš romano *Vargingos tėvynės vaikai* skai-

tė Stasė Pautienienė ir Juozas Pupius, ištraukas iš romano *Skamba tulumoj* skaitė akt. Ema Dovydaitytė.

Los Angeles vyrų kvartetas (A. Polikaitis, R. Dabšys, B. Seliukas, E. Jarašūnas), akompanuojant muzikei Raimon-dai Apeikytei, atliko dainas „Šauksmas“ (žodžiai Alės Rūtos, muzika Br. Budriūno) ir „Šiaurės pašvaistė“ (žodž. Bernardo Brazdžiono, muzika S. Sodeikos).

Alės Rūtos poeziją *Lietus ir Lietuva* (iš *Literatūra ir menas*) deklamavo akt. Algimantas Žemaitaitis, o jo sūnus Saulius ir duktė deklamavo eilėraščius iš Alės Rūtos knygų *Be Taves* ir *Tyloj kalbėsi*.

Pabaigoje rašytoja jautriais žodžiais dėkojo šios literatūrinės popietės rengėjams, mecenatams, parėmusiems jos kūrybos išleidimą. Baigė deklamudama porą elegijų „Mes jį turėjome“ ir „Kai jau vakaras“, prisimindama savo žuvusį sūnų Arimantą.

Literatūros vakaro koordinatorė buvo Violeta Gedgaudienė.

Meninei programai pasibaigus buvo vaišės. Popietės rengėjai — Lietuvių fronto bičiulių L.A. sambūris.

Visus pradžiuginęs vaidinimas

Gruodžio 5 d. *Draugo* „Lietuvių telkiniai“ rašinyje naujausias LA Dramos sambūrio pastatymas buvo garsinamas kaip „Spektaklis vaikams“. O man, gruodžio 15 d. premjerą pamatčiusiam ir išgirdusiam įvairiaamžės publikos tikrai palankų atgarsį, susidarė nuomonė: spektaklis tinka visiems. Čia gi turime išpūdingą muzikinę humoreską „Tik tu niekam nesakyk“. Iš Vytautės Žilinskaitės panašaus pavadinimo knygos Haroldas Mockus išgliaudė scenarijų ir ypač sklandžiai surežisavo, nuste-binęs šio žanro talentų. Gražiai išspausdintoje programoje pažymima: tai pasaka mažiesiems ir dideliems. Šitaip visa-

da ir turėtų būti akcentuojamas jos pobūdis. Sceninio žaismo apraiška, ypač mėgstama šių laikų pramogose.

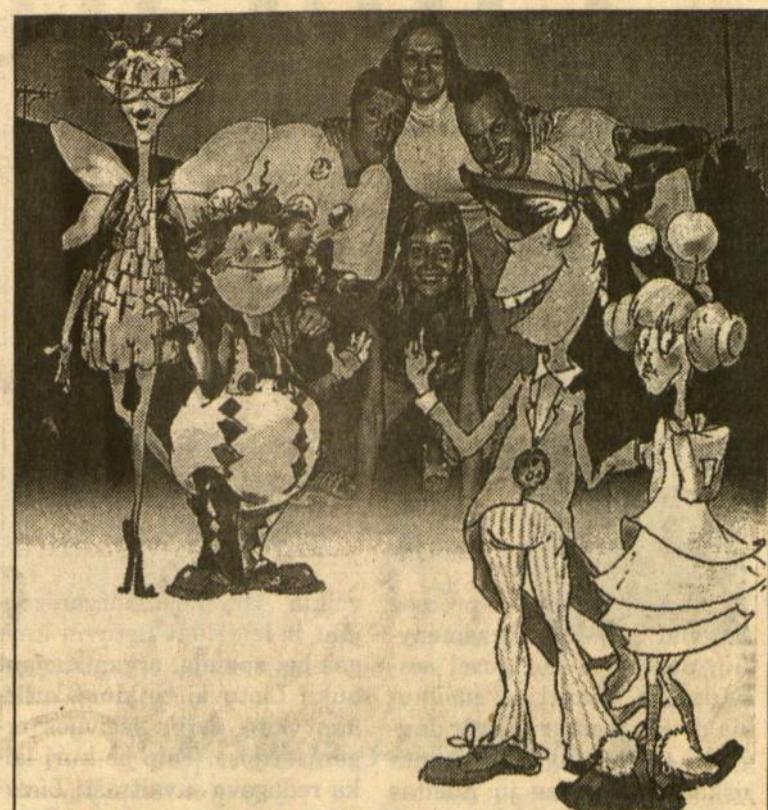
Minėto rašinio autorius (Miško raštininkas — Apuokas) perdėm linksmu žodingu stiliumi apibūdina pagrindinius aktorių ir jų dabar įkūnytų veikėjų bruožus. Meilės paslaptį taušojančią Sraigę Raigę vaidinti tenka Daivai Kamarauskaitėi. Pažado nesi-laikančią ir paslaptį išplepančią Musę Zyzę — Editai Kliučinskaitėi. Pasimetusi, vis besistengianti suregzti gerą tinklą Voriuką Riuką — Artūrai Česnai. Laimingai strykčiojanti Žiogelį Poetą — Haroldui Mockui. Žodžiu, toks yra

Scena iš spektaklio „Tik tu niekam nesakyk“. Iš kairės: Haroldas Mockus, Artūras Česna, Daiva Kamarauskaitė, Edita Kliučinskaitė.

„Tik tu niekam nesakyk“... Iš kairės: Haroldas Mockus (režisierius), Sigitas Šniras, Daiva Kamarauskaitė, Artūras Česna, Aušra Maculevičienė, Amandas Ragauskas, Edita Kliučinskaitė, Aušra Rozen-gard.

Tu tik niekam

Pasaka mažiesiems ir dideliems pagal Vytautės Žilinskaitės knygą „Niekam nesakyk“

gamtos laimingųjų kvartetams.

Šių, dar palyginti jaunų vaidintojų patirtis yra kupina ir teatrinio meno diplomuotų studijų (Edita Kliučinskaitė, Haroldas Mockus) ir ankstyvesnės vaidybos (Kliučinskaitė, Mockus, Daiva Kamarauskaitė). Be abejo, nestinga jiems natūralaus sceninio patrauklumo. Na, o šnekančios apie entuziastingą, sėkmingą debiutą, jau reikia nurodyti Riuką Voriuką suvaidinusį Artūrą Česną. Jo kišenėse yra daug juokingų pokštų, tegul tik režisūra, prapletusi tekstą, juos gausiau paberia. Žinoma, ir dabar juokiasi publika, bet niekas neleidžia iš juoko. Išimtis — minkštasuolys įklimpusi Sraigė. Žavėjaušiu puikia Kliučinskaitės diktija. Na, patiko ir lėtinėška Sraigės Raigės (Kamarauskaitės) laikysena, tačiau man kliudė

jos uolus pasišovimas pamėgdzioti lyg ir sraigės (pro tutele) balsą. Vietomis buvo neaišku. Geriau jau kalbėti natūraliai, nes, kiek žinau, sraigės jokio balso neturi. Ak, toji logika.

Tarkime keliolika sakinių apie nemažiau svarbias šio spektaklio atramas. Viktoro Ralio muzika buvo, manau, pakankamai efektinga, integraliai derinosi su judraus teksto epizodais. Maloni širdies ritmu. Nebūtų pakenkę, jei to muzikinio labo būtų daugiau. Kompozitorius tuo nei kiek nenusikalstų Žilinskaitės temai, nei scenarijui. Anaiptol, spektaklis šiek tiek pa-ilgėtų. Ko ir reikia. Kad ir su kokia nors postmodernia uvertiura pradžioje, o finale — su bendra laimingų gyvūnų — moliusko, dviejų vabzdžių ir voro — daina, švenčiant Musės Zyzės sumanytą draugystės šventę.

Antras sėkmės ramstis — kostiumų dailininkės Aušros Maculevičienės triumfas. Taip skoningai suprojektuoti, taip taikliai tinkantys keturiems charakteriams. Tai jau meistrės darbas, paminėtas epizode „Madų paroda“. Nežinau, ar spalvingi skėčiai, su Matisse įtaiga papuošę sceną, irgi jos? Trečiuoju ramščiu buvo dailininko Sigitos Šaro scenovaizdis. Simetriškas, su keturiais skėčiais, šiuo bei tuo ir dideliu, balionais apkaitytu, medžiū viduryje. Dosnus medis, ką besakysi, pabaigoje pažėręs vaikams aibę spalvotų balionų. Smagi idėja. Kažkaip laukiau ir smagiai grakštus šokio su tais skėčiais. O gal jis buvo ir aš užmiršau, kad buvo. Juk tiek spartaus vyksmo prieš akis. Visko neatsiminsi.

Man patinka žodis — grimuotoja. Ir jis reikšmingai egzistavo šio meno žinovės — Aušros Regengard asmenyje. Viskas derinosi prie drabužių ir prie gyvūnų išvaizdos. Daug triūso ir sielos į šį originalų spektaklį įdėjo ir Amandas Ragauskas.

Kaip Lietuvoje dabar sakoma, tai nauja teatro komanda, šiuo atveju — LA Dramos sambūrio komanda. Jos žaismingas „Tik tu niekam nesakyk“ yra pergalė, tikte tinkanti gastrolėms bet kur, bet kokiu laiku. **Pranas Visvydas**

Lyg pirmą sniegą išgyventum...

Aktorius Egidijus Stancikas.

Dž. Kulvietienės nuotr.

„Kažkoks nerimas šį rytą pažadino mane. Praverus užuolaidas, pasimatė pirmas tikros žiemos sniegas. Mama, tokį rytą atėjusi žadinti mūsų, vaikų, gražia žemaičių šnektą, sakydavo: „Sning, drimb sniega gabalą, va kap paikia, vakalia...“

Mes keldavomės, ruošdavomės, gerdavome arbatą ir eidavome į bažnyčią. Adventas. — kalbėjo Kauno dramos teatro aktorius Egidijus Stancikas Šv. Pranciškaus Ksavero (jėzuitų) Bažnyčioje pirmąjį Advento sekmadienį, sakralinės muzikos ir susikaupimo vandenį, kurią aktorius ruošia kartu su Kauno religinės muzikos centru.

— Ar Jūs tikintis žmogus?

Taip, aš esu tikintis. Gimičiau tikintųjų šeimoje. Man nereikėjo atradinėti tikėjimo gyvenimo kelyje. Tai Dievo dovaną, kad aš augau tokioje šeimoje. Vėliau galėjau diskutuoti, analizuoti, tvirtinti, jautriau dėti savo santykius su mano išvaizduojamu ir pajautu Dievu. O tai įtakoją žmonės, nuostabūs žmonės. Pirmiausia tėvai, po to — mano mamos mama, mano motinė, kurios jau daug metų nebėra šiame pasaulyje, bet ji tarsi alsuoja per mane, priversdama į daugelį dalykų žiūrėti kitaip. Mano dėdė kunigas, mamos brolis, kuris sugebėjo su vaikais bendrauti kaip su sau tolygiais. Iš jo aš išmokau daugybę dalykų. Ir bendravimo su vaikais. Dramos teatre dirbu su 3–7 metų vaikais mokyklėlėje „Mano teatras“. Mes mokomės tarti žodį, pagarbos žodžiui. Mokomės poezijos, eilėraščių. Man patinka dirbti su vaikais, vaikais mane myli. Labai smagu, kai eini gatvę ir staiga girdi šaukiant: „Mokytoja, Egidijau!“ Ir atlekia džiaugsmo sklidinom aktyvum ir papūtom lūpytėm, apsikabina, pabučiuoja. Nutirpsti, lieki pa-

mą, būtų matyti labai nuosekli kryptis. Šauningai aš jos nekūriau, kažkas tarsi veda už rankos, saugo, suduoda, bet kryptis išlieka ta pati. Taip, esu kryptingas. Bet tai — ne mano nuopelnas. Taip yra. Vertinu pareigingumą, pasitikėjimą ir atsakomybę. Ir profesinė, ir žmogiška prasme. Dažnai esti — važiuoju skaityti kur nors poezijos, susitariam prieš mėnesį. O išvakarėse skambina: „Ar tikrai atvažiuosit, ar neužmiršot?“ Kaip aš galiu užmiršti?! Ką reiškia: „Ar tikrai?“

— Iš kur ta pareiga ir atsakomybė?

— Iš tolerantiškų tėvų. Jei ne tėvų tolerancija, gal aš nebūčiau aktorius, meno žmogus. Jie pakentė viską, ką aš dariau. Ir dabar pakentčia. Vienintelis tokios tolerancijos paaiškinimas — meilė.

— Kas Jums yra namai?

— Tėvų namai. Nors retai ten nuvažiuoju. Ir tai jau nebe tie namai, kuriuose aš užaugau. Bet vis tiek — tėvų namai. Mano butas Kaune — jaukus, čia gera energija. Bet keistas jausmas: aš neturiu nuosavybės pojūčio, jaučiuosi svečias, tarsi viena gražų rytą reikės susidėti daiktus ir išeiti. Turto klausimu mano keistas jausmas. Aš neturiu priklausomybės ir ligos daiktams. Į viską žiūriu kaip į daiktus, kurie žmogui turi tarnauti, o ne žmogus daiktams. Taip ir man ateina mėnesio pabaiga, ir reikia susimokėti mokesčius. Ir nori — nenori reikia turėti pinigų, o norint turėti, reikia judėti, galvoti. Viduryje mano veiklos stovi teatras — tiesioginis darbas.

Iš vienos pusės — dėsytovavimas ir poezija. Tai tie reikalai, kurie neneša pelno, tik dvasinį pasitenkinimą. Iš kitos pusės — renginių režisavimas, pravedimas, šventės, jubiliejai, atidarymai, krepšinio renginiai, kitos sporto žaidynės, firmų prezentacijos. Tenka dirbti organizacinį, režisūrinį darbą, vedančiojo vaidmenį atlikti. Einu mielai, nes tą darbą galiu atlikti neblogai ir uždirbti pinigų. Mes galime vaidinti idealistus, bet realybė tokia.

— Šiais metais vienas Lietuvos moterų savaitraštis net keletą kartų rašė apie aktorį E. Stanciką. Vasarą Liaudies ir buities muziejuje Rumšiškėsse vyko šio leidinio šventė. Jus paprašė vesti ir šį renginį. Redaktorė pasakojo, kad jai prabilus apie atlygį, Jūs nustebote, nes savaitraštis parodė Jums tiek dėmesio... Aerobikos klubo „Klontone“ naujajam vakarėliui vedė aktorius E. Stancikas. Klub prezidentė pasijautė

nekaip, kai Jūs nenorėjote paimti atlyginimo...

— Tiesiog aš pats tiek gavau iš to vakaro... Bet pamačiau reiklų, nuo mano akių nesi-traukiantį moterišką žvilgsnį ir paėmiau. Pameniu, vaikų kolonijoje skaičiau V. Maternio prozos kūrinį „Aš jums atnešiau saulės patekėjimą“. Pamačiau sublizgant asaras tų vaikų akyse. Tai man buvo

labai gražus dvasinis išgyvenimas. Retkarčiais vis noriu nuvažiuoti į Kauno aklųjų ir silpnaregių kombinato kultūros rūmus ir ten paskaityti, nes jie klauso širdimi. Jie nemato, kaip tu atrodo, jie klauso tik žodžio ir tavo vidaus. Šis pasitikrinimas man reikalingas. Važiuoju į psichiatrijos ligoninę, „Bitulių“ klubą paskaityti, pabendrauti su ypač jautriais žmonėmis, kurie arba priima, jei jaučia tavo tikrumą, arba atsisrboja, jei jaučia veidmainiškumą, teatrališkumą. Tie žmogiški dalykai — kaip malda, kaip dvasinis procesas — man reikalingi. Ne kasdien patiri pirmo sniego išgyvenimą, apsisvalymo jausmą.

— Todėl apie aktorį ir skaitovą E. Stanciką sako: pozityvus, retas?

— Nežinau, kodėl. Gal, kad nerimstu, vis siekiu kažko, esu užsispyręs. Labai daug skaitau. Anksčiau deklavau tik V. Maternį, dabar — labai daug kitų kūrėjų. Viskas priklauso nuo idėto darbo. Man knyga — kaip ir pažintis su žmogumi. Kol nepažįsti, žmogus lyg neegzistuoja. Kai pradėsi pažinti, stebiesi, kaip galėjai anksčiau be jo gyventi. Taip būna ir susipažįstant su poezija, su knyga, su dailė, su muzika. Kūryba — nepatenkintų poreikių realizavimas. Tai noras provokuoti žiūrovą mąstyti, atsakingiau žiūrėti į bet kurį gyvenimo reiškinį, nesivadovauti aklu primetimu, savotišku tapsmu minios dalimi. Skaudu žiūrėti į minią; minia naudojama, tai patogu.

— Gal todėl mėgstate dirbti monospektakliuose?

— Sukūriau du monospektaklius: „Vainuto raštininkas“, „... ir reikia eiti...“. Visai kiti reikalavimai keliama monospektakliui. Tai daug sudėtingiau. Maloniau dirbti grupiniame spektaklyje, kur daug aktorų, yra laiko pajaukauti, scenoje pridaryti visokių eibių, kitoks užkulisinis gyvenimas vyksta. Kaip aktorius, įdomiau kurti monospektaklį, nes tada viskas gula tik ant tavo petių, viską lemia tik tavo pasirengimas. Po penkerius metus gyvavusio „Vainuto raštininko“ aš ir pats vidumi pasikeičiau, buvau pergyvenęs tą laiką, nebegalėjau kalbėti už aštuonioliktą A. Baranauką. Norėjosi žingsnio į priekį. Juk ateina laikas, kai po 33 metų amžiaus ribos pradėsi galvoti apie savo gyvenimo misiją, apie prasmę ir nori išbandyti save, statyti labiau rizikuodamas. O aktoriumi monospektaklis — didžiausios rizikos zona: arba laimėsi, arba pralaimėsi; arba būsi karalius, arba niekas. Man labai norėjosi mesti save į tokią situaciją... skaičiau įvairią literatūrą, buvo idėjų. Taip atėjo Judas Iskarijotas monospektaklyje „... ir reikia eiti...“.

— Ar menininko pajauta beodė?

— Ir oda, ir siela kartais būna surambėjusios. Jei būtų pajauta beodė, dažnai skaudėtų, ypač po premjerų, kai pasipila kritikos straipsniai. Atiduodi visą širdį, o straipsniai vis tiek kažkiek ižeidūs. Tada gerai, jei būni suvar-

Kęstučio Mikėno keramikos parodoje, Los Angeles, CA, 2002 m. gruodžio 22 d.

Paroda — tinkamiausiu laiku

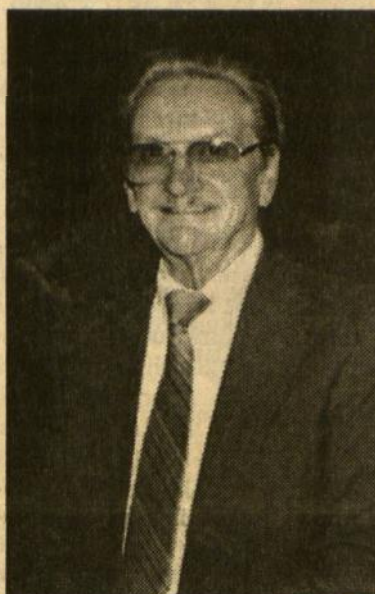
Turiu mintį Kęstučio Mikėno keramikos parodą, veikusią ištisą popietę, gruodžio 22 d. Los Angeles Šv. Kazimiero salėje. Tada gi buvo Lietuvos prezidento rinkimo sekmadienis, Vienoje mokyklos klasėje įrengta rinkimų būstinė. Todėl iš tolimesnių vietovių suvažiovo kur kas daugiau nei paprastai. Taip pat prieškalėdinis sekmadienis, ir ne vienam atvykėliui rūpėjo ta pačia proga nupirkti keramikos kūrinių kaip dovaną sau arba kitiems. Na, ir estetiškai pasigerėti tuo, kas išstatyta. Juk meistro darbai.

K. Mikėnas tebesilaiko savo ilgmetės linkmės — atsidėjęs žiedžia subtilius krikščioniškas glazūras pavidalus, su integruojančiu švelniu dekoru, vienspalviu ar su keliais atspalviais. Matome smailiakaklius grakščius butelius, eilę aukštų su T-formos viršumi ir dangtelių. Vazas. Lekštutes

Dubenėlius. Gal ne viskam suvaidinti tinkamą žodį, bet drąsiai galiu tarti, jog visus eksponatus jungia bendra, sakyčiau, „mikėniška“ aura — tobulumo siekianti estetika, netgi lyrikos dvelksmas.

Be abejo, keramika turi dvasinį ryšį su poezija. Tai patvirtina John Keats nepamiršama „Odė apie graikų urną“. Be to, šių pavidalų linijose byloja ir moteriškumas, taigi erotika. Alfonsas Nyka-Niliūnas eilėraštyje „Otilija“ rašo: „Nesakyk, kad tavo kūnas yra džiaugsmas / Jis yra ir deganti liepsnoj keramika“.

K. Mikėno keramikos pažinimas amerikiečių tarpe Pietų Kalifornijoje dideja. Apie tai, ji pristatydama, kalbėjo teisininkė Žibutė Brinkienė anglų kalba, intelektualiai, išsamiai. Apie Illinois universiteto baigimą, po to nuolatinį lavinimąsi šioje srityje, parodas, jo darbus įsi-

Keramikas Kęstutis Mikėnas.

gijusius muziejus, tikrą užsiągažavimą kūrybai, eksperimentavimui...

O pats Kęstutis Mikėnas ėmėsi aiškinti klausytojams, sėdintiems ir stovintiems, kaip tie indai (vessels) gimsta jo dirbtuvėje. Kiekvienas individualiai iš balto porceliano molio žiedžiamas. Kaip atidžiai reikia kontroliuoti temperatūrą. Kaip išgaunamos spalvos. Kaip glazūros kokybė priklauso nuo kaitinimo ir aušinimo tikslūs sąveikos. Ir taip toliau. Savotiška pasikaitėlė. Ne mano dilemantiškai galvai visa tai įsiminti ir čia išdėstyti. Tegaliu tik pridurti jo pabrėžtą nerimą, visad išskylančią objekto darymo pabaigoje: ar išeis kas nors gera, ar ne? „Negali atspėti, kas įvyks. Tų dalykų negali pakartoti“. Jie visada unikalūs.

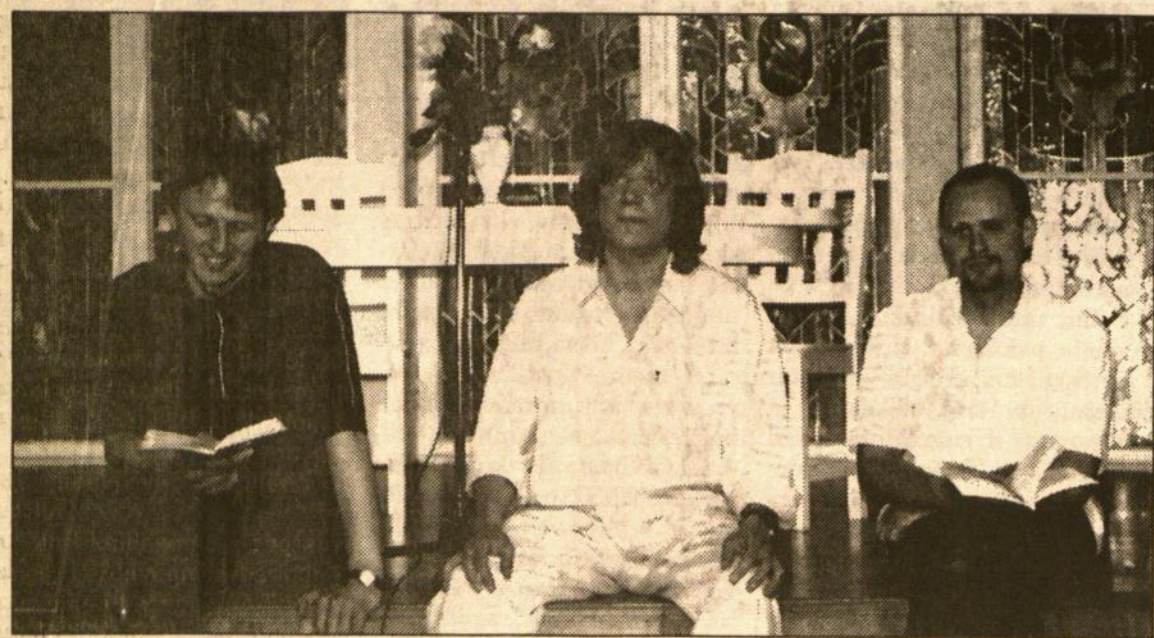
Į jų savitą egzistenciją (viso labo 100) gausi publika reaguja džiugiai. Neilgai trukus jau išgirdau pastabą: Žiūrėk, kaip greit praretėjo! Taigi pirk. Anot Z. Brinkienės, „wholesale“ kainom. Pastebėjau lyg ir linksnų sutapimą. Ponai, vilkinti raudoną drabužį, rinkosi rožinio atspalvio vazelę. O kita, su mėlynu kostiumu — melsvai mėlyną. Kūrinių krikščioniškas paviršius glotnumas bei blausus žibėjimas traukė traukė. Gaila, kad straipsnyje sunku apibūdinti iš jų sklindantį poveikį. O ką jau sakyti apie slypinčią paslaptį igal ir tiesą) kiekvieno menišką indo viduje. Tai jau viliojanti tema romantiką mėgstantiam poetui. Maga nurodyti daug kam žinomą John Keats eilutę: „A thing of beauty is a joy forever“. Atseit, gražus daiktas mus džiugina amžinai.

Kaip bitės paskui Mikę Pu-kuotuką, — šypteliai pati sau, nes suprantu, kad šį kartą padėkoti už vakarą vėl neprieisiu. Pasimatysim kitam renginyje. Iki.

Aktojų kalbino ir renginiųuose stebėjo žurnaliste

Džiuljeta Kulvietienė

Pr Visvydas

Poeto A. Mockaus kūrybos vakare 2002 m. Iš kairės: aktorius E. Stancikas, poetas A. Mockus, aktorius E. Leskauskas. Džiuljetos Kulvietienės nuotr.

